

Hvala lepa za tak vražji liberalizem, po katerem je le tisti liberalen, kdor nam cerkev, vero in narodnost našo v blato gazi in svoj strupeni žolč bruha na vse, kar je katoliškemu Slovencu častitljivega in svetega! Hvala lepa tudi za tako ustavoverstvo, katero je le v našo pogubo skovano in je tudi nemčurjem le takrat ljubo in sveto, kedar jim v teptanje Slovanov dobro služi, a zaničljivo in zavržljivo, kjer koli zapazijo, da bi tudi Slovanom kaj koristiti utegnilo. Pa hvala lepa tudi za tako državo, katera marsikterega največega puntarja glorificira, Slovanom pa neomadeževano zvestobo z zatiranjem in teptanjem narodnosti naše povračuje in take Slovane boža, ki kot odpadniki zoper svoj lastni rod in dom divjajo. Mi Slovani nismo Avstrije le pogube rešili, ampak jo še vedno s svojimi krvavimi žulji vzdržujemo ravno tako ali primeroma še bolj nego Nemci in Magjari, — in vendar namesti da bi ona naš narodni razvoj na vse strani ravno tako povspesovala, kakor nemškega, magjarskega ali laškega, zlasti zdaj, ko jo liberaluhi v pestéh imajo, moramo beračiti in boriti se za vsako narodno drobtino. Kakor je bila volilna postava Schmerlingove februarske in tudi sedanje ustave, tako bode še bolj prihodnja, po direktnih volitvah predelana decemberska tako „künstno“ izdelana, da bo — pogledite le načrt volilnih okrajev — Slovanstvu pogubonosna.

V novih šolskih, medverskih in brezverskih postavah pa še posebno tiči ona Pandorina pušica, iz katere je skočil skratelj narodnega razpora med nami, katerega pospešujejo hoté ali nehoté tudi mnogi, sicer hvale vredni narodnjaki naši, ker tudi oni prav v tagblattarskem duhu v vsakem obziru izvrstne rodoljube duhovskega stanú (kakor je Grabrijan, Toman in drugi) kot nesposobneže iz šolskih obravnjav izbacujejo; ali celó kot ultraklunovci trdé, da naj duhovnik (ki je vendar pedagogični kurzus dostal, kakor vsak učitelj in se še mnogo več učil, nego učitelj), pusti šolstvo in se le za cerkev in mežnarja briga! Potem se pa repenčijo, če ni duhovščina za take slovensko-liberalne brce kaj posebno vneta ali če kak dekan, ne le od nasprotne, ampak tudi od svoje lastne stranke grdo napadan od šolstva odstopi in se vsled tega nemčurstvo na slovenski zemlji vedno više in više popenja in napreduje. To, in edino to — namreč naša razprtja in iz njih izvira joči nemčurski napredek („duobus litigantibus tertius gaudet“) — to je tisti precartani „fortschritt“, katerega toliko hvalisane nove šolske postave in tagblattarske agitacije nameravajo in ktere so, kakor pričajo „Novice“ (tarnajoče, „da renegat za renegatom na dan prihaja, kakor mavrohi po deževnem vremenu“), deloma vže dosegle. Ako g. Lapajnetu in gosp. Jurčiču to še zdaj v glavo ne gre, — ako po tolikih očividnih dokazih in britkih skušnjah še zdaj mislita, da je bilo ustavovernim stvarnikom novih šolskih postav res kaj na pravem napredku, na povzdigi in razvitji naših slovenskih šol, ne pa na njih ponemčevanji ležeče, ako še zdaj ne spoznata, da nam kot slovenska liberaluha v šolskih zadevah čisto nič ne koristita, nego le razpor v narodno stranko sejeta in s tem nemčurjem hoté ali nehoté veliko pomagata, — ako vsega tega še zdaj ne spoznata: onda sta zares pomilovanja vredna kratkovidneža. Kdor pa se nemčurskega napredka na slovenski zemlji še celó veseli in raduje, in kdor take kolovodje, ki našo deželo za „Schweinland“ proglašajo, za „Freunde des Fortschrittes“ poveljuje, takemu človeku, naj si svojo sramoto še toliko s tagblattarskimi frazami zakriti prizadeva, bodi obraz črn!

(Konec prihodnjič.)

Mnogovrstne novice.

* Za Dunajsko razstavo rastejo stroški od dne do dne. Izprva so bili preračunjeni na 6 milijonov, — zdaj pa je generaldirektor te razstave, baron Schwarz, zahteval 15 milijonov in 700.000 gold. Finančni odsek državnega zbora je bil zeló osupnjen, ko je slišal ta silni znesek, bar. Schwarz pa ga je tolažil s tem, da se bode z dohodka razstave gotovo povrnilo 12 milijonov, in da le kaki 3 milijoni bodo zgubljeni (fond perdu). V Avstriji, kedar se kaj začne, res ni konca ne kraja stroškov, kakor da bi denarja imeli kakor peska!

* Iz vseh narodov pod Ogersko krono narediti Magjare, za to se snuje ravno zdaj v Peštu društvo pod imenom „Magyar szövetség“ (to je „Magjarska zveza“). Najhuji magjarski zagrizenci so na čelu tega društva, ktero je svoja pravila že predložilo vladi, ki jih bo brez dvombe potrdila. V diplomaciji, vojaščini, uradnih, šolah, v vsem javnem življenji — povsod mora po namerah tega društva vladati le jezik magjarski; veljavne može družih narodov (rumunskega, srbskega, slovenskega — slovaškega — hrvaškega) nameravajo podkupiti z denarjem in častnimi službami! Že grof Seczeny je prerokoval, da Magjari bodo konec vzeli po svoji lastni oholosti, — in to se bode res zgodilo. Magjarom in Nemcem se res pamet tako meša, da mislijo vse druge narode Avstrije v svoj jarm vpreči!

Uganjka zastavice v 8. listu.

Mlajši brat je bil 15, stareji 24 let star, tedaj je stareji imel 9 let več.

Naši dopisi.

Iz Trsta 22. svečana. — Konsorcij mamelukov za pollaščevanje ljudske šole v okolici je te dni na Občini popeval svoj „te deum laudamus“, kajti izdajica župan Ferluga z vernim svojim Boninom, ki sedi na njegovi desnici, vsa v veselje vtopljen, sta vzela saboj tudi cerkvenega ključarja Miha Venuti-a, to je enega tistih, ki je pomagal izdajati svoje otroke lahomom. Da pa bi ta „praznik protinárodne zmage“ veči pomen imel, vzela je Rojanski paša tudi pevce sabo, da so izdajicam čas kratili. Občinski učitelj Froha, vohon in zaveznik Boninov, branitelj njega v „Soči“, je bil ves židane volje, kajti pil in jedel je zastonj, vsaj je paša Ferluga vse plačal, ki za tako „narodno“ reč rad zadnji sold potrosi. Pri tej priliki vendar ne morem si kaj, da ne bi župana Ferluga vprašal: ali ne bi bilo pametneje, one novce, ki ste jih za veselico na Občini potrosili, obrniti v prid svoji družini, da ne bi se po strgani obleki že odlikovali kot vaši? ali da bi za ta denar streho na svoji koči pasji uti podobni, popravili, potem pa da postavite tik nje kol in na-nj obesite svoj umazani klobuk lahonske kulture, da se mu okoličani memo gredé ponižno priklanjajo? Vem, da boste z Boninom in vso svojo družbo vred pa le spet se togotili, da Vaše brklarije prinesem na svet, al vedite, da ima dopisnik v vsakem kraju svoje poročevalce, da pazijo na Vaša gnjusna nam početja, če zahajate magari v sredino Občinskega hriba ali v magistratovo palačo: Podlipčan bode vas vedno bičal ter svetu slikal izdajstvo, s katerim ste na obalih Adrije sami zapisali se v črne bukve. Zato vem že tudi to, da nakane hudobne drhali nameravajo uničiti Rojansko čitalnico — prvo na Slovenskem — al vedite, da delate „rajtengo brez birta“. Drugi kmetje skoro da vsi so pošteni domačini, ki varujejo svoje národne svetinje, in jih bodo zvesto varo-